

T.C.
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

SOLUCANLA ÇÖLLEŞMEYE DUR DİYORUZ!

BOYAMA KİTABI

“Özümüz Toprak, Sözümüz Korumak”

TOPRAK OKULU
4

**Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü
Toprak Okulu Eğitim Seti-4**

SOLUCANLA ÇÖLLEŞMEYE DUR DİYORUZ! BOYAMA KİTABI
"Okul Öncesi Dönem Çocuklar İçin Boyama Etkinlikleri"

"Özümüz Toprak, Sözümüz Korumak"

Yayın Sahibinin Adı

Solucanla Toprak Okulu Eğitim Seti'nin
ÇEM adına sahibi
Prof. Dr. Kasım YENİGÜN

Yazı İşleri Sorumlusu

Metin YİĞİT

Yayın Kurulu

Kenan İNCE
Hamdi ŞABANOĞLU
Ayşe DEMİR
Dilek ŞEN

Editör

Mustafa ÇETİN

Okul Öncesi Eğitim Danışmanı

Prof. Dr. Hülya Gülay OGELMAN

Tasarım

M. Levent Kıran
0 (536) 032 52 56

Baskı

Asma Köprü Medya Ltd. Şti.
asmakoprumedya@gmail.com

Dili: Türkçe

Basım Tarihi: 2026

Yayın İdare Merkezi

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü
Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cadde No:52
Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 410 10 00
E-Posta : cem@csb.gov.tr

Kaynak Gösterim

ÇEM, 2026, Okul Öncesi Dönem Çocuklar İçin
Boyama Etkinlikleri, Solucanla Çölleşmeye Dur
Diyoruz! Boyama Kitabı, Toprak Okulu Eğitim Seti-4,
ÇEM Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara.

© Bu yayının Çölleşme ve Erozyonla Mücadele
Genel Müdürlüğü'ne aittir.
Tam yayın veya kısmi olarak hiçbir şekilde
kopyalanamaz ve yayınlanamaz.

Solucanla Toprak Okulu Eğitim Seti basın ve
ahlak yasasına uygun olarak yayınlanmaktadır.

ISBN: 978-605-7599-91-9

www.cem.csb.gov.tr

Önsöz

Sevgili Çocuklar;

Çölleşme ve kuraklık zamanımızın en önemli çevre sorunları arasında yer almaktadır.

Çölleşme ve kuraklık sonucunda tarım, mera yani otlak alanlar ve ormanlar çok zarar görmektedir. Ülkemiz çölleşme ve kuraklığa karşı son derece hassas bir bölgededir.

Bu sebeplerden dolayı toprağımızı iyi tanımamız ve korumamız gerekiyor.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak; iklim, çevre, şehircilik ve korunmakta olan alanlardan sorumluyuz. Sizlerin toprağı tanıması, fidanlarla birlikte büyümesi ve toprağın kıymetini bilmesi için daha çok çalışmalıyız. Bu önemli ve zorlu sorumluluğı yerine getirirken siz değerli çocuklarımızdan aldığımız destek bizlere güç ve moral verecektir.

Çölleşme ve kuraklık ile mücadele etmek için sizinle birlikte bir çalışma yapmayı düşündük.

Solucanla Toprak Okulu Seti; sizlere toprağı tanıtmak, faydalarını hatırlatmak ve toprağı korumanız için hazırlandı. Öğrendiğiniz bu bilgileri büyüklerinizle de paylaşmayı lütfen unutmayınız.

Bu topraklar bizlerin değil, geleceğın teminatı olan sizlerin emanetidir.

Eğitim öğretim hayatınızda üstün başarılar diliyorum ve gözlerinden öpüyorum.

Murat KURUM

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı

2

İçindekiler

Önsöz.....	1
Sunuş.....	3
ÇEM'in kuruluşu	4
Çölleşme ile etkin mücadele.....	5
Toprakların korunması için çölleşme ve erozyonla mücadele ediyoruz....	6
Çölleşme ve erozyonla mücadele eğitimleri.....	8
Orman alanlarının iyileştirilmesi.....	10
Rüzgâr erozyonunun azaltılması.....	12
Baraj kenarlarındaki erozyonun azaltılması.....	14
Toprakların ve tarım arazilerinin korunması.....	16
Çölleşme ve kuraklıkla mücadele için uluslararası faaliyetler.....	18
Sel oluşumunu önlemek için ıslah tedbirleri.....	19
Rüzgâr erozyonu ve toz taşınmasına karşı çalışmalar.....	20
Yamaç ve oyuntu ıslahı tedbirlerinin uygulanması.....	22
Kuraklığın yaygın olduğu bölgelerdeki ağaçlandırmalar.....	24
Tarım ve mera alanlarının rüzgâr erozyonundan korunması.....	26
Fidan üretimi.....	28
Su kaynaklarımızın korunması.....	30
Ulusal ve uluslararası eğitimler.....	32
Kumul erozyonu önleme.....	34
Sel ve taşkınların önlenmesi.....	36
Topraklarımızın korunması ve erozyonun önlenmesi.....	38
Sürdürülebilir arazi yönetimi ve iklim dostu tarım uygulamaları.....	40
Havza rehabilitasyonu.....	42
Çığ afetlerinin sebebiyet verebileceği zararın en aza indirilmesi.....	44
Araştırma ve geliştirme projeleri.....	46
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü (ÇEM).....	48

Sunuş

Sevgili Çocuklar,

Toprak, üzerinde yürüdüğümüz bir zemin gibi görünse de aslında **yaşamın en değerli dostlarından biridir**. Toprak olmasaydı ağaçlar büyüyemez, çiçekler açamaz, sebzeler ve meyveler soframıza gelemezdi. Yağmur suları toprağın içine karışır, bitkiler oradan güç alır, hayvanlar da bu sayede yaşamlarını sürdürür. Yani toprak, doğadaki herkesin birbirine

yardım ettiği büyük bir yaşam yolculuğunun tam merkezindedir.

Ülkemizin en büyük zenginliklerinden biri topraklarımızdır. Çünkü toprak ne kadar sağlıklı olursa, yaşam da o kadar güzel olur. Bereketli topraklar; temiz su, bol ürün, yeşil alanlar ve mutlu insanlar demektir. Bu yüzden biz her zaman,

“Toprağı Korumak, Geleceği Korumaktır.” diyoruz.

Siz çocuklarımızın doğayı tanıması, sevmesi ve korumayı öğrenmesi bizim için çok önemlidir. Toprak, ormanlar ve çevremiz; oyun oynadığımız, nefes aldığımız ve büyüdüğümüz yerlerdir. Onları tanıdıkça sevecek, sevdikçe de korumak isteyeceksiniz. Unutmayın, doğayı koruyan çocuklar yarının güzel dünyasını kurar.

Genel Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan “Solucanla Toprak Okulu Seti”, öğrenirken eğlenmeniz ve toprağı daha yakından tanımanız için hazırlandı. Bu set sayesinde toprağın nasıl çalıştığını, solucanların neden önemli olduğunu ve doğaya nasıl yardım edebileceğinizi keşfedeceksiniz.

Unutmayalım çocuklar:

“Toprak Özümüzdür, Onu Korumak Sözümüzdür.”

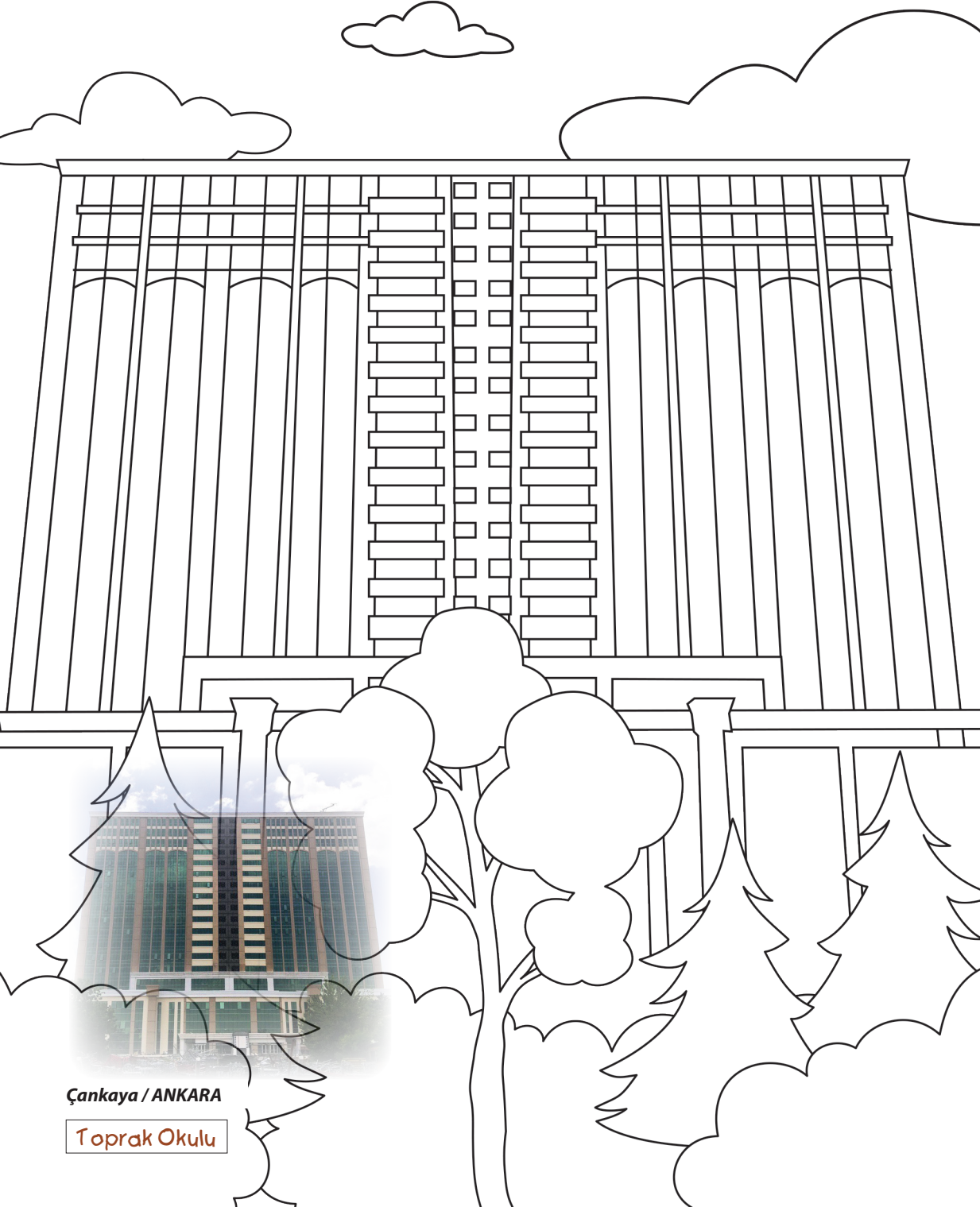
Hepinize derslerinizde başarılar, doğayla iç içe mutlu ve merak dolu günler dilerim.

Prof. Dr. Kasım YENİGÜN
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele
Genel Müdürü

4

Toprağın korunması ve tabii kaynakların geliştirilmesi gayesiyle Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü (ÇEM) kurulmuştur.

Çankaya / ANKARA

Toprak Okulu

ÇEM'in kurulmasıyla ulusal ve uluslararası çölleşme ile mücadele çalışmaları daha etkin bir şekilde yapılmaya başlanmıştır.

5

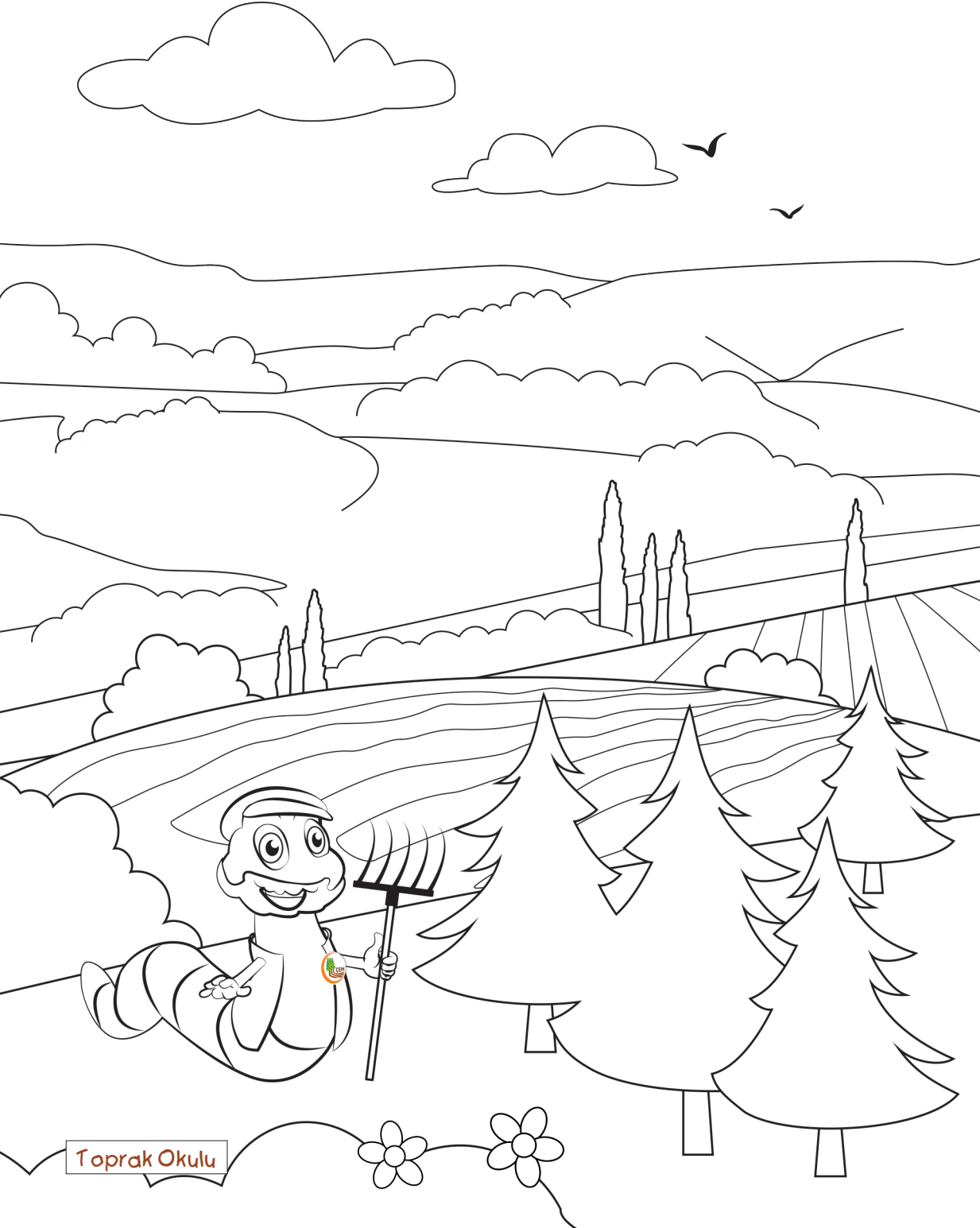
İSTANBUL

Toprak Okulu

6

Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve toprakların korunması için çölleşme ve erozyonla mücadele ediyoruz.

KONYA

Toprak Okulu

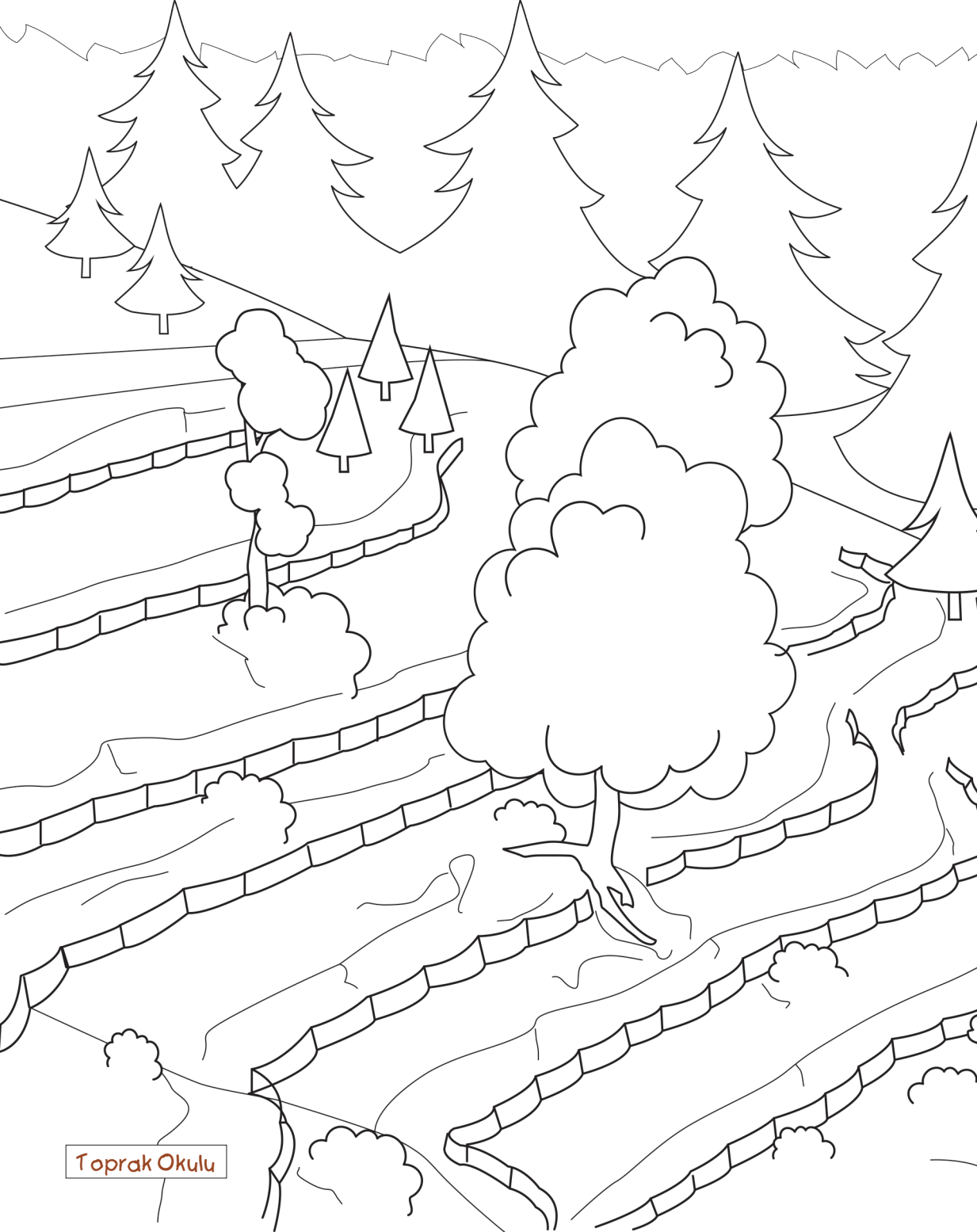
Toprakların korunması için çölleşme ve erozyonla mücadele konularında eğitimler veriyoruz.

Toprak Okulu

Orman alanlarının iyileştirilmesi ve artırılması için erozyonla mücadele çalışmaları gerçekleştiriyoruz.

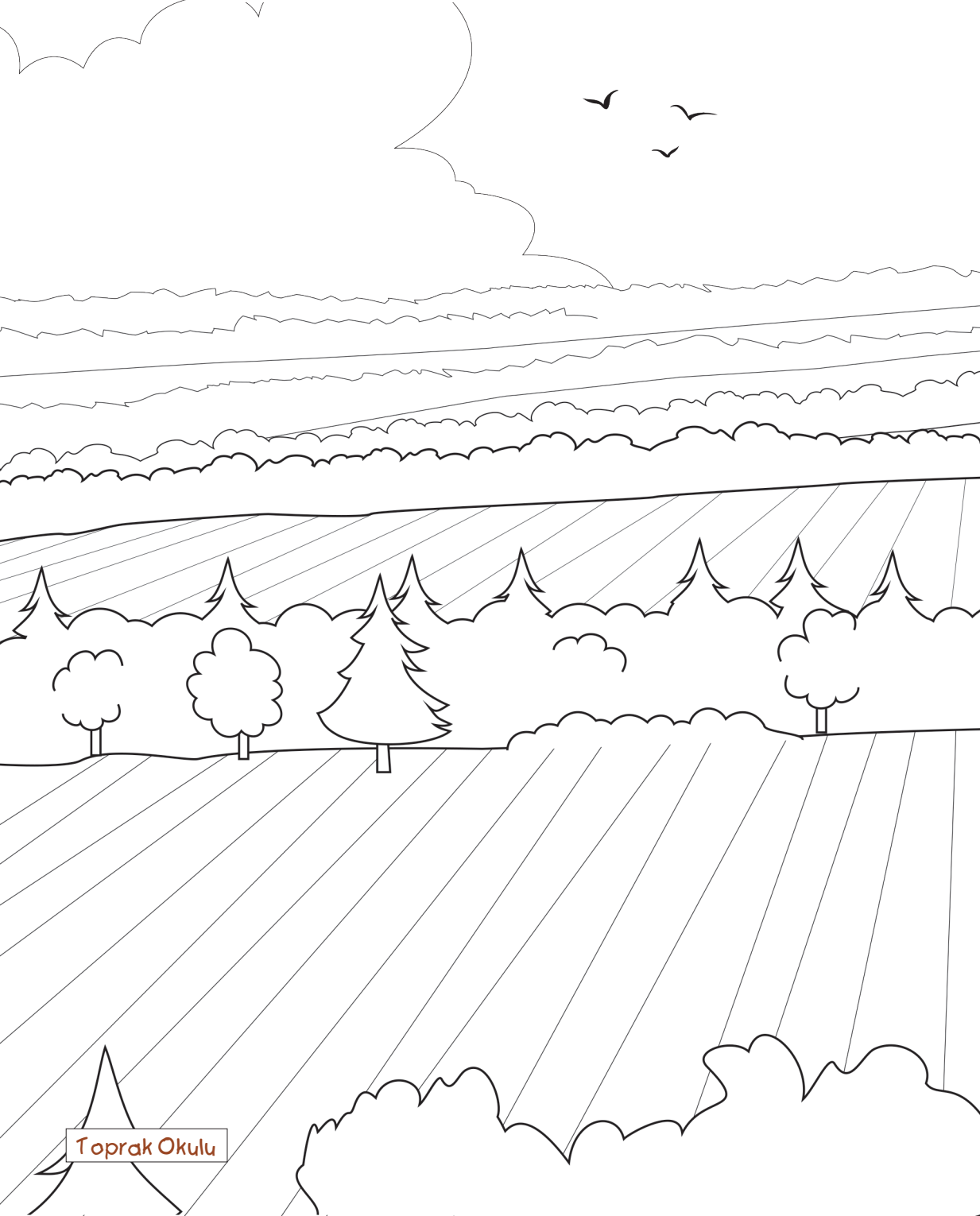
Pötürge / MALATYA

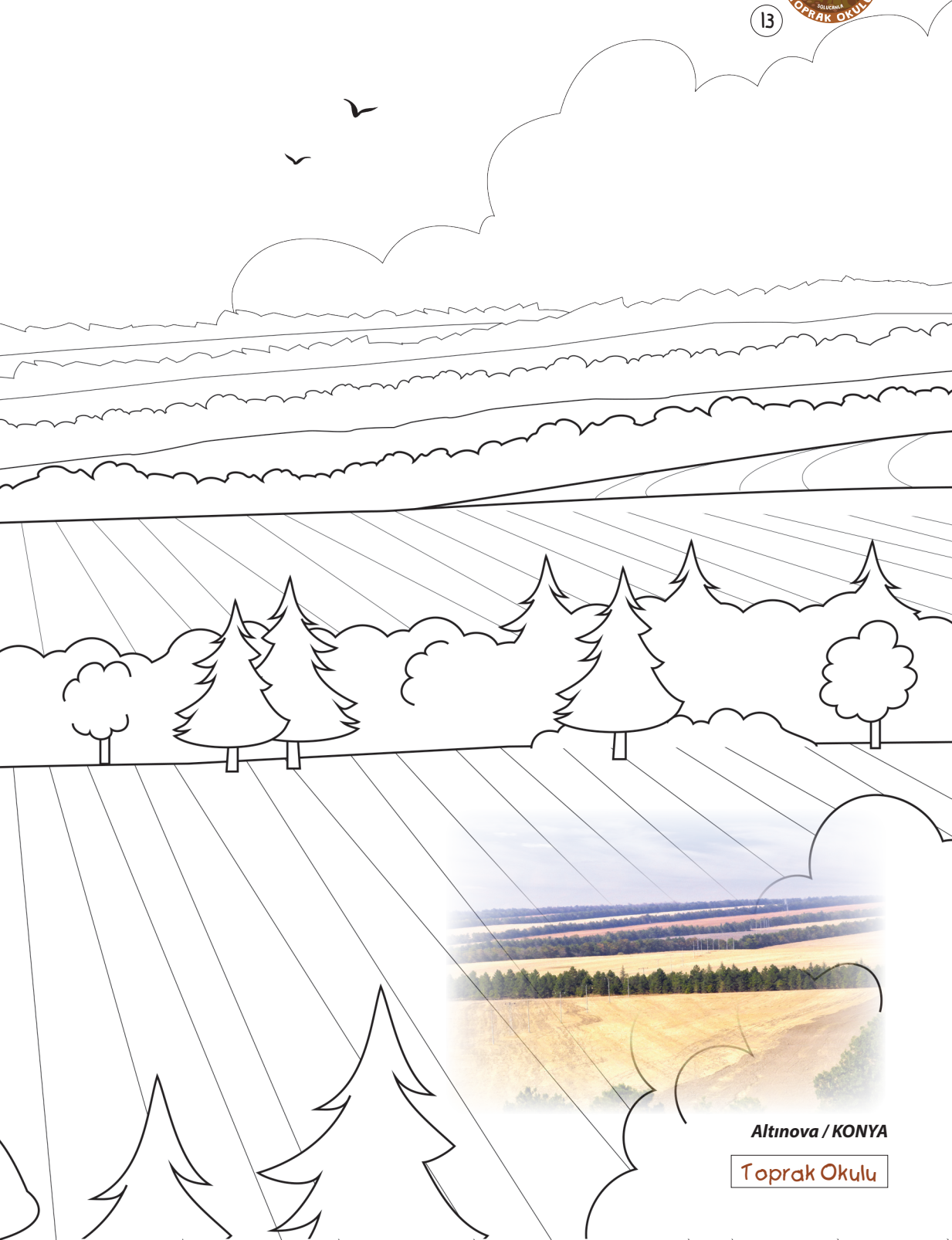
Toprak Okulu

12

Yaptığımız ağaçlandırmalar ile tarım ve mera alanlarında rüzgâr erozyonunu azaltmaya çalışıyoruz.

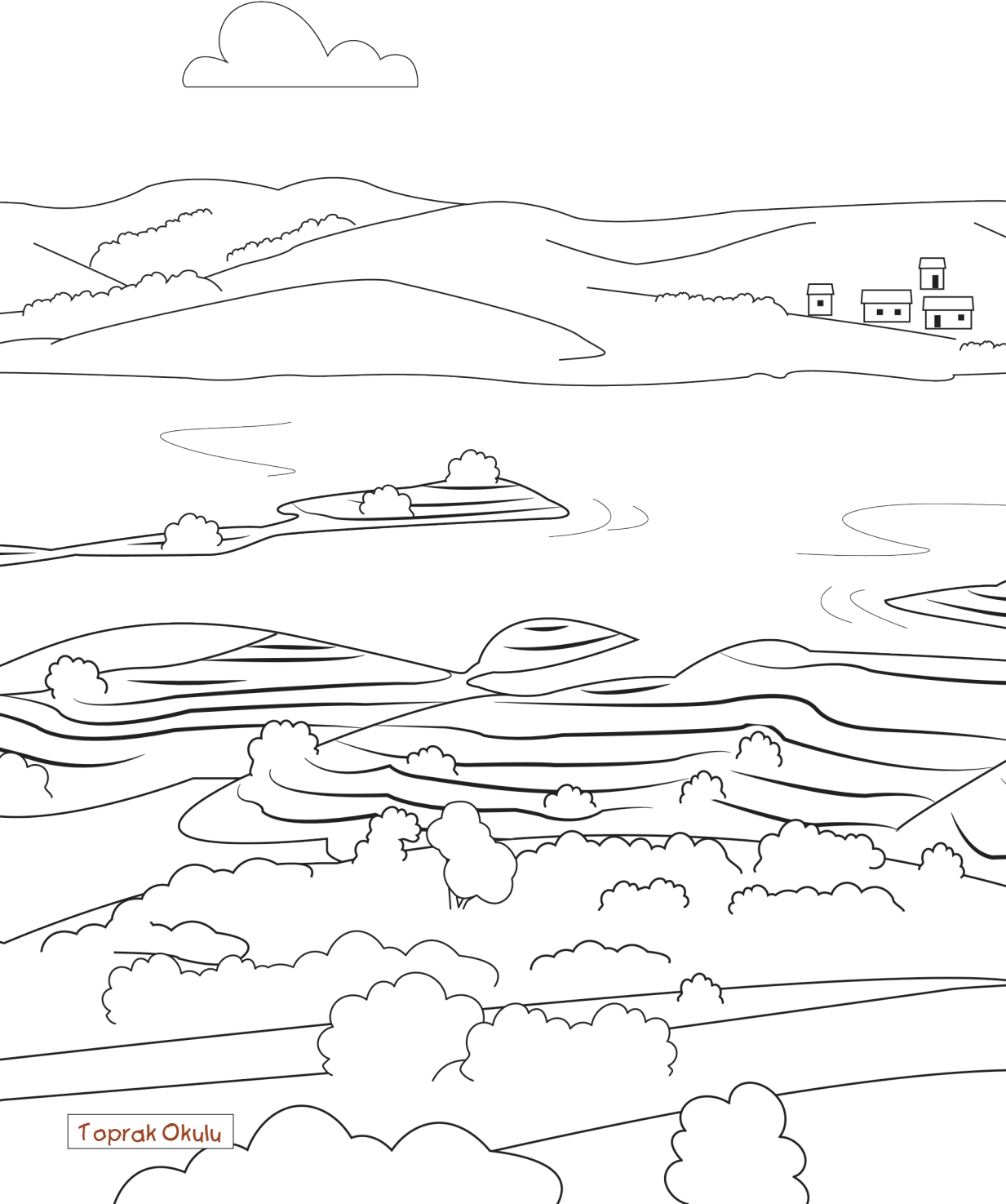
Altınova / KONYA

Toprak Okulu

14

Baraj kenarlarındaki erozyonu ve taşınan toprak miktarını azaltıyor, su miktarını ve kalitesini artırmak için çalışıyoruz.

Recai Kutan Barajı / MALATYA

16

Vatan toprağımız başta olmak üzere tarım,
orman ve mera arazilerimizi korumak için
hep birlikte seferber olmalıyız.

Çölleşme ve kuraklıkla mücadele konusundaki deneyimlerimizi Dünya ile paylaşıyoruz.

Nijer / AFRIKA

Toprak Okulu

Yağmur sularının yüzeysel akışa geçerek sel oluşmasını önlemek için erozyonla mücadele çalışmaları yapıyoruz.

19

Erciş / VAN

Toprak Okulu

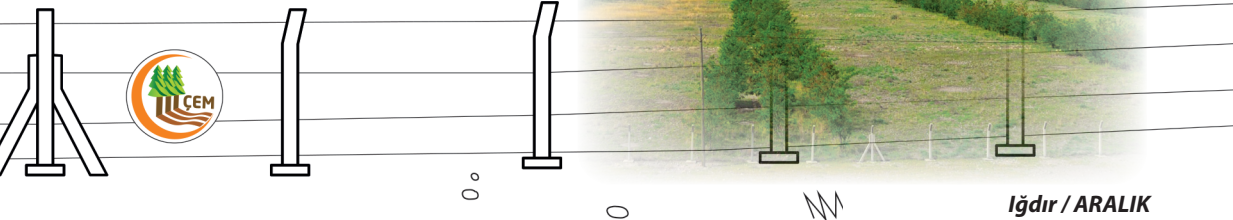

20

Rüzgâr erozyonu ve toz taşınmasına
karşı çalışmalar yaparak topraklarımızı
koruyoruz.

Toprak Okulu

İğdır / ARALIK

Toprak Okulu

Erozyon ve sel kontrolü için yamaç ve
oyuntu ıslahı tedbirleri uyguluyoruz.

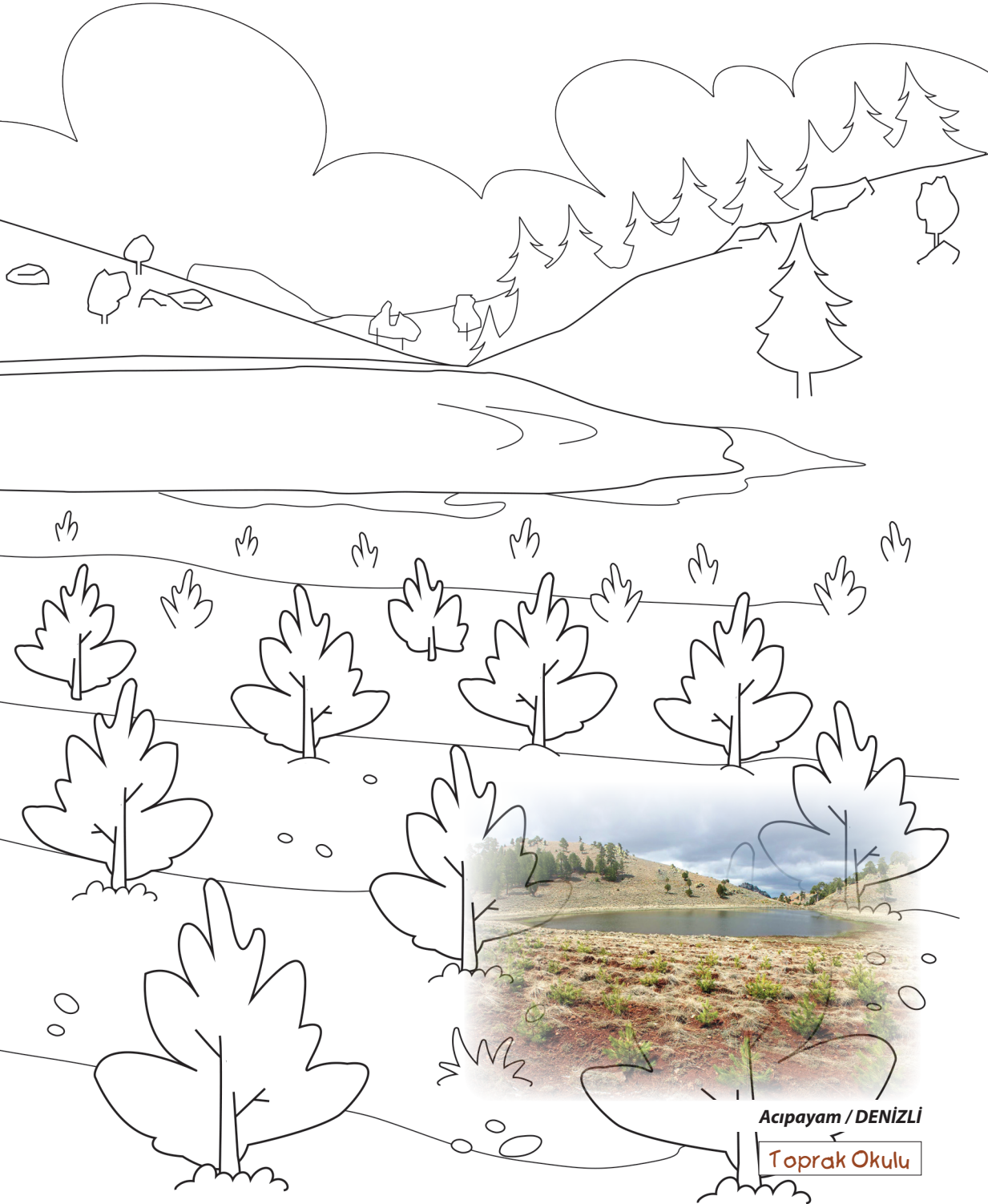
Taşoluk / AFYORKARAHİSAR

Toprak Okulu

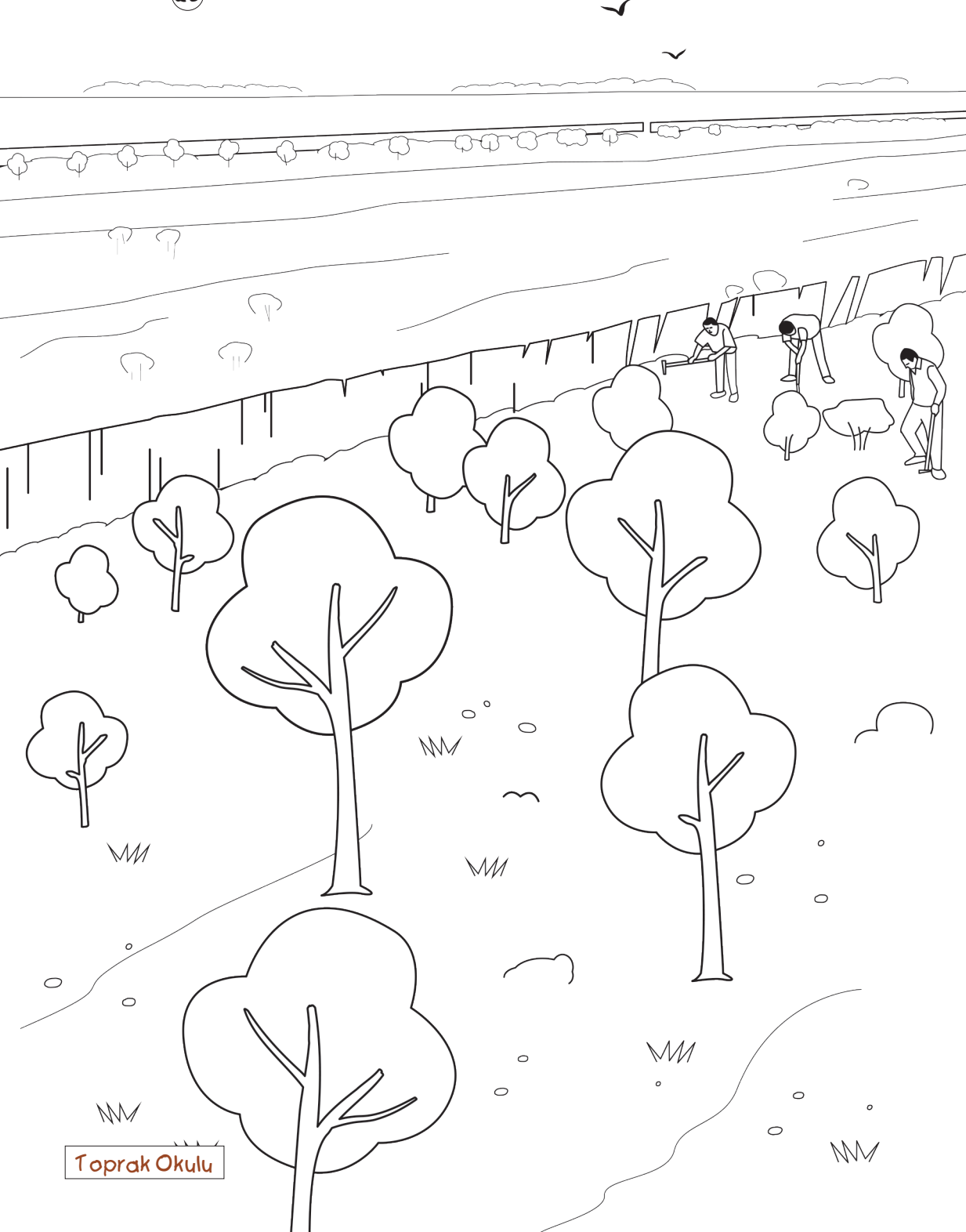

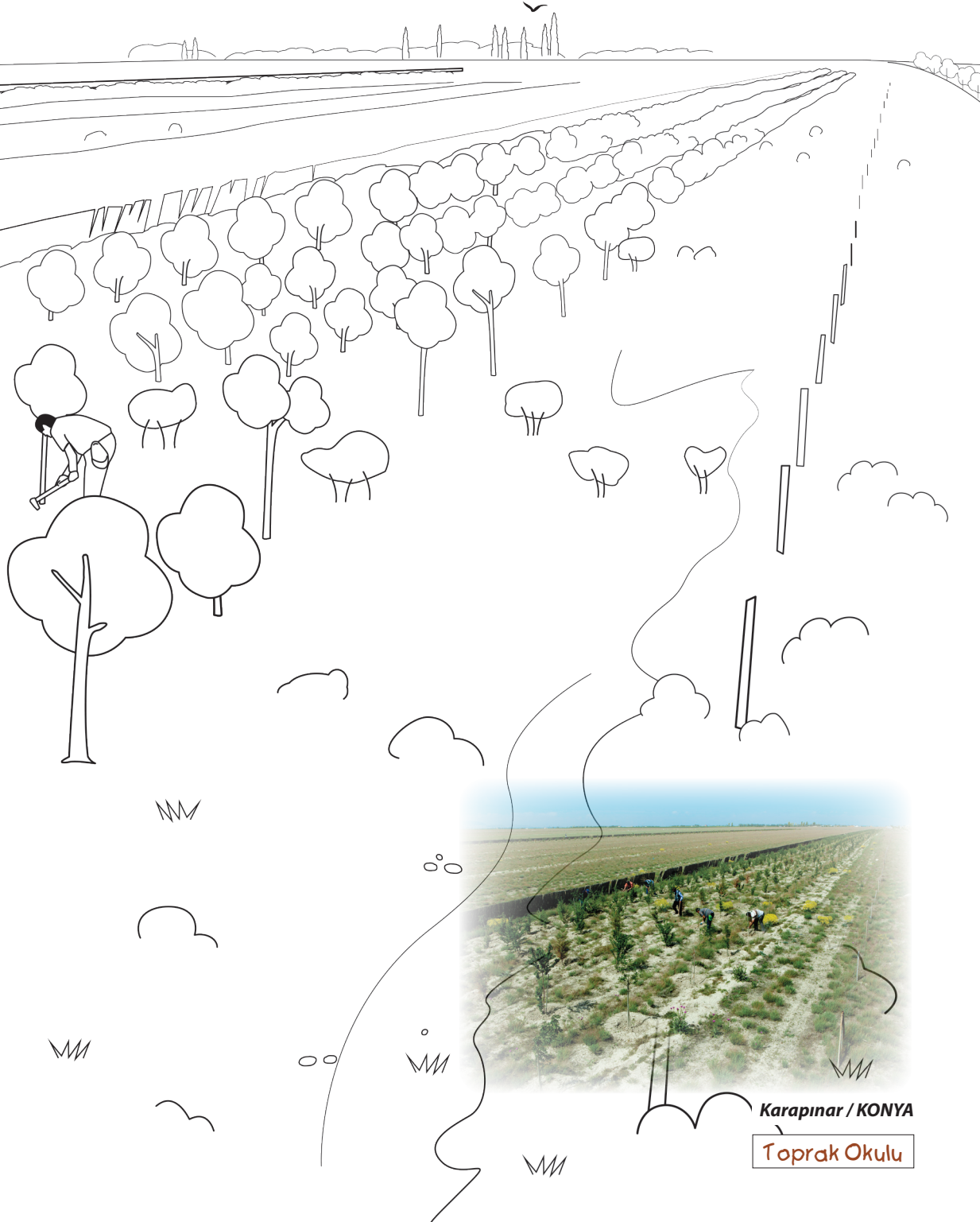
Erozyonu önleyici ağaçlandırma ve çorak arazilerin iyileştirilmesi için çalışmalar yapıyoruz.

Tarım ve mera alanlarını ağaçlandırma ve rüzgar perdeleriyle erozyondan koruyoruz.

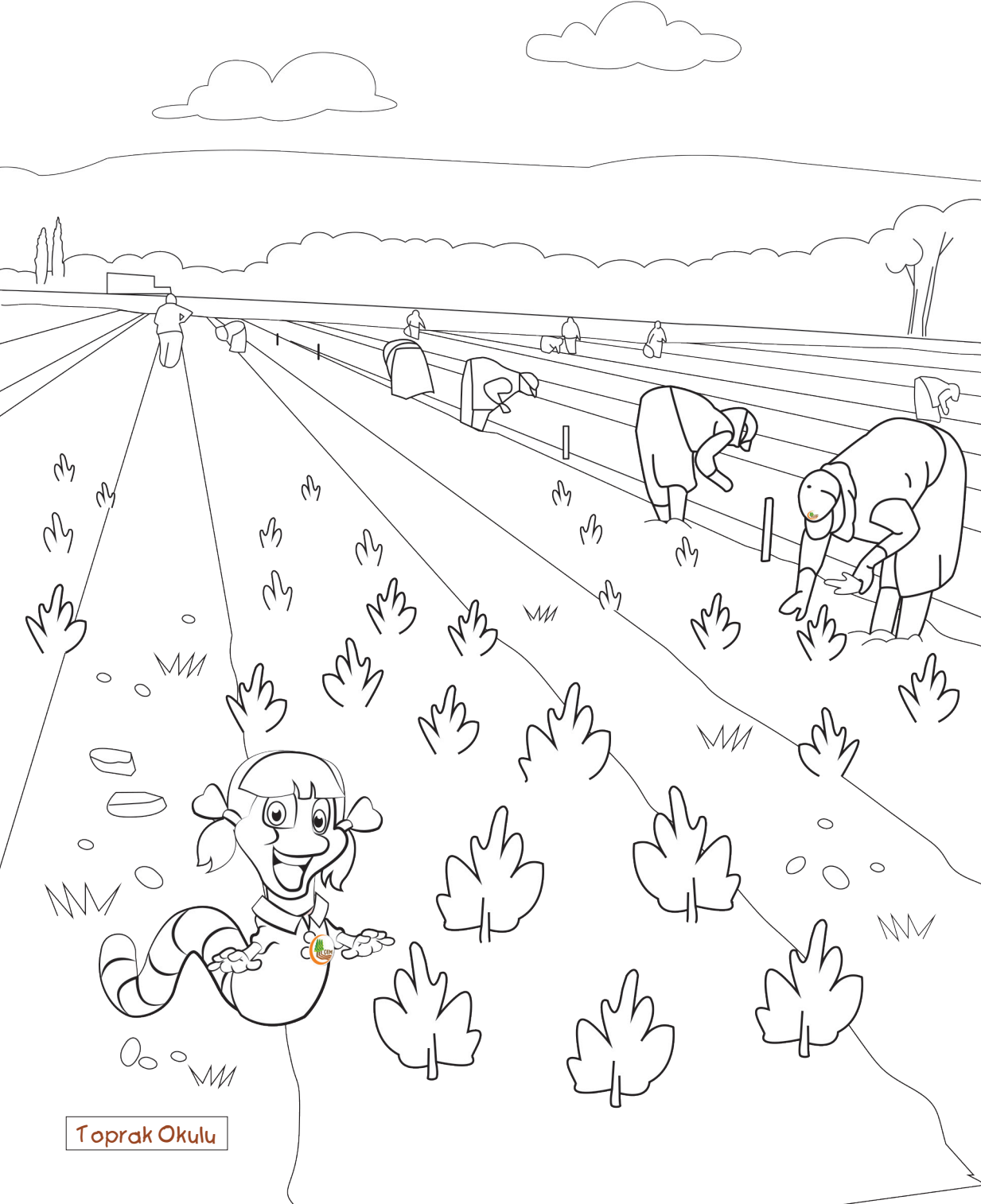

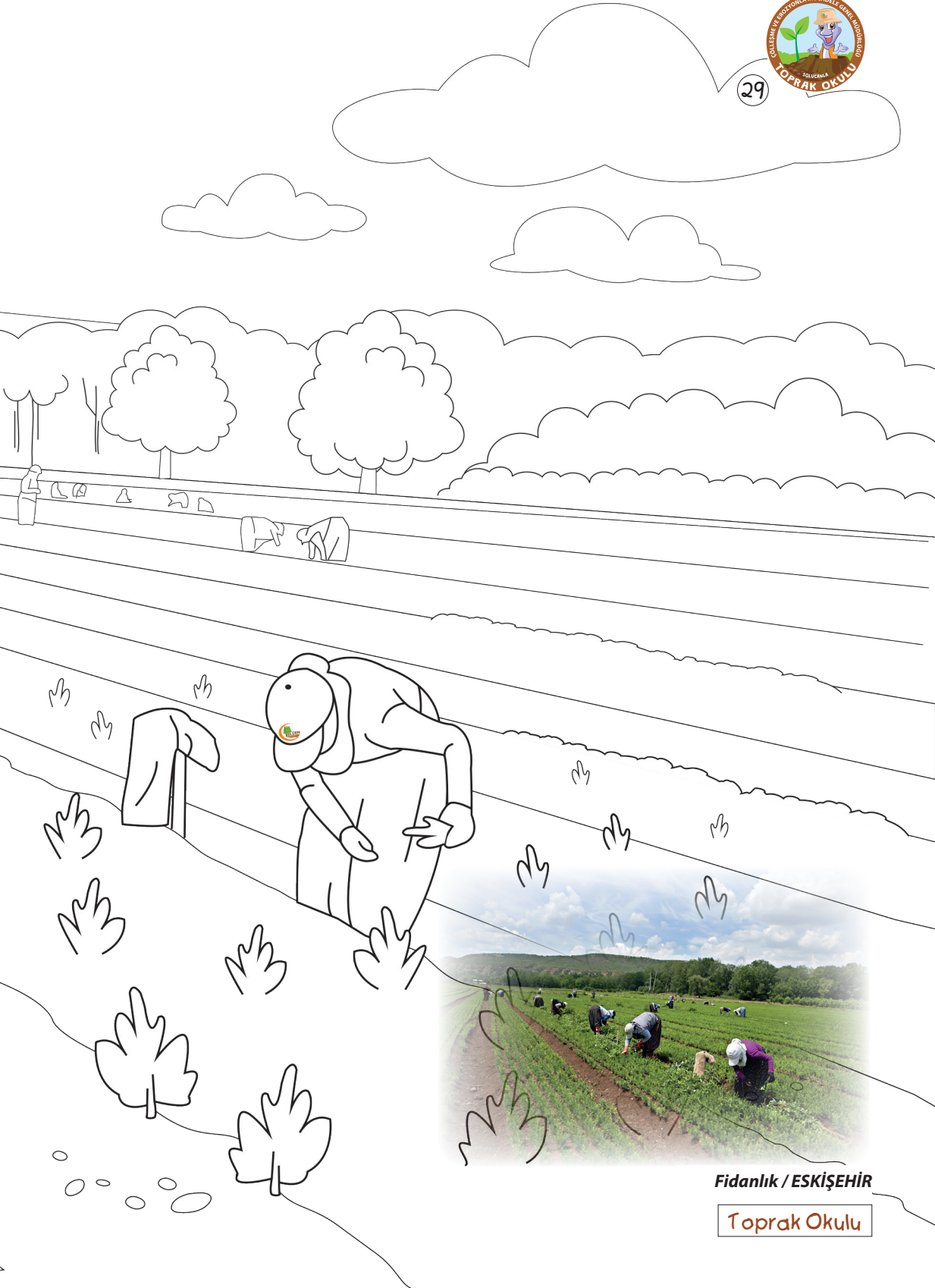

Karapınar / KONYA

Toprak Okulu

Çölleşme ve erozyonla mücadele için fidan üretimi yapıyor, gelecek nesillere yeşil vatan bırakmak için çalışıyoruz.

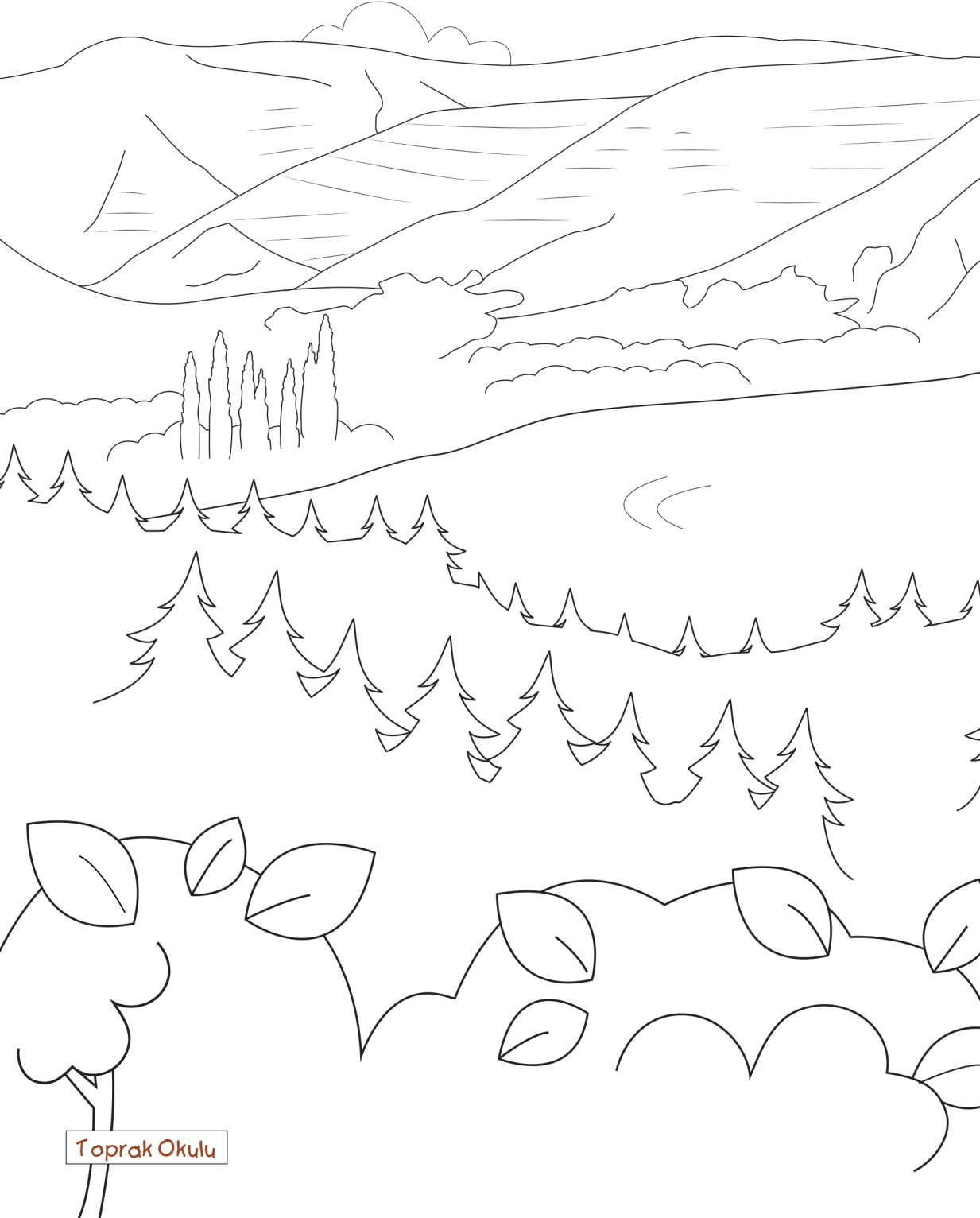

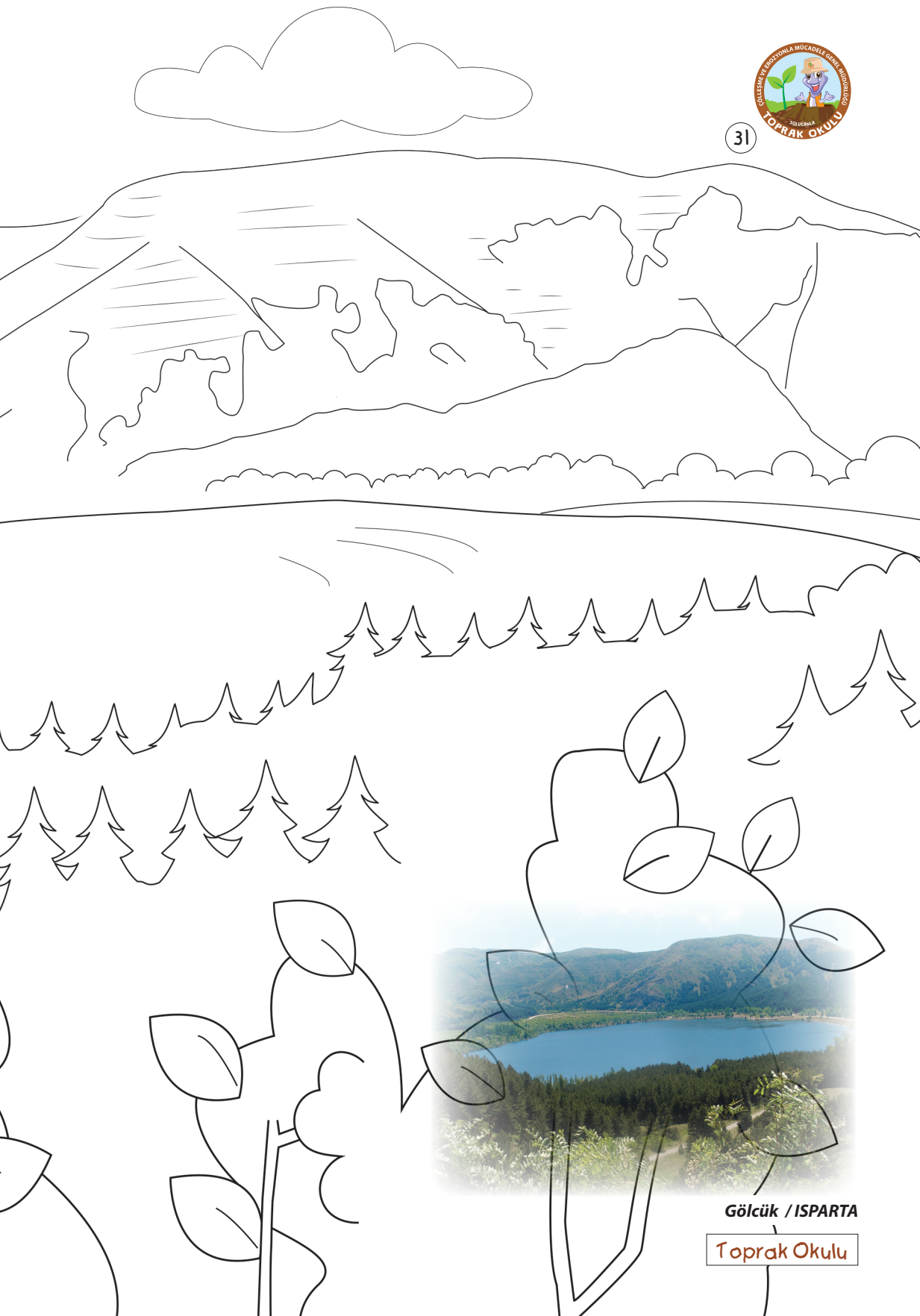

Fidanlık / ESKİŞEHİR

Toprak Okulu

Erozyon kontrolü ve ağaçlandırmalar yaparak
su kaynaklarımızı koruyoruz.

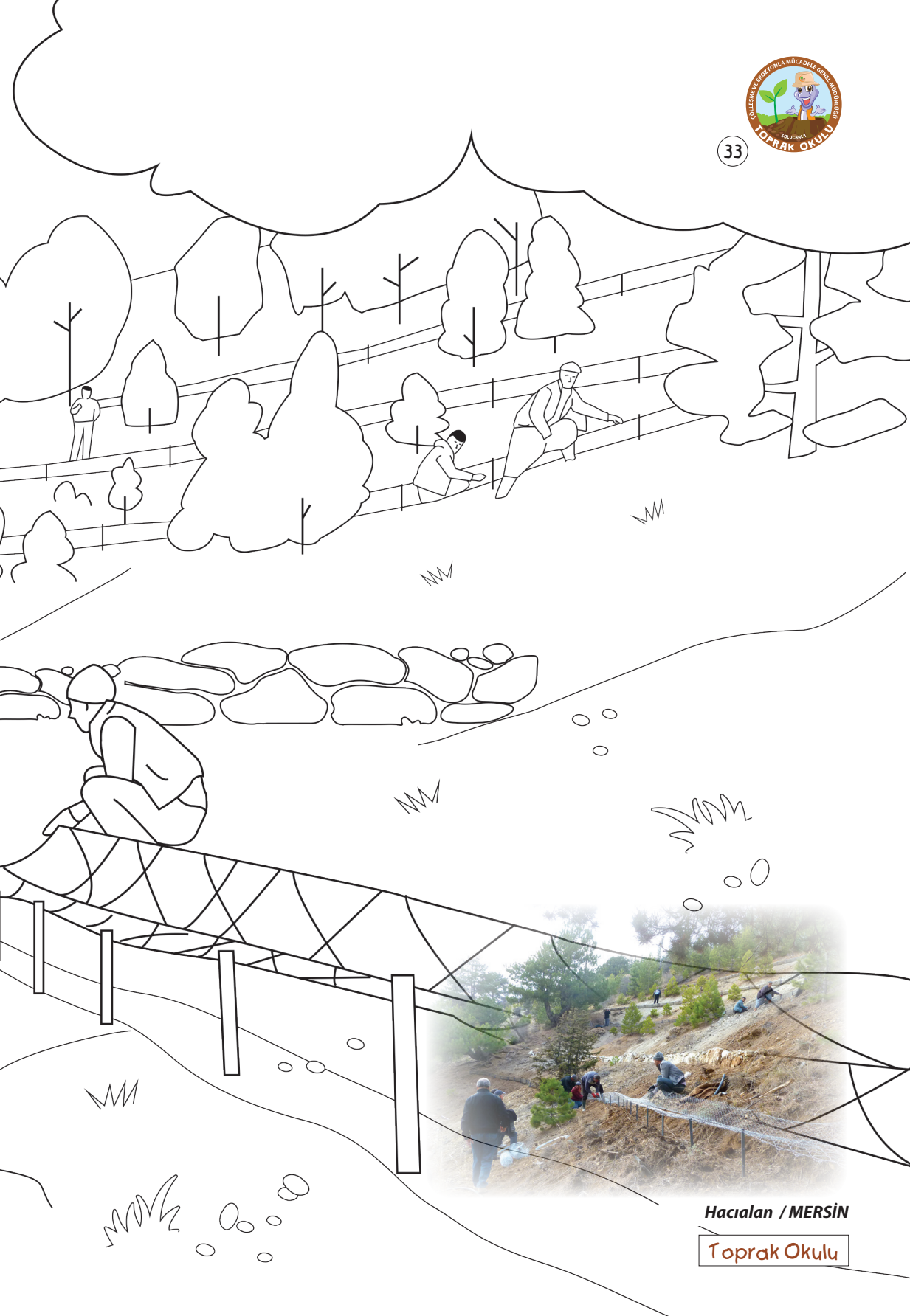

Gölcük / ISPARTA

Toprak Okulu

Ulusal ve uluslararası eğitimlerle uygulanan sel ve erozyon kontrol tekniklerini sürekli yeniliyor ve geliştiriyoruz.

Özellikle deniz kenarlarında rüzgar perdeleri ve yer yer bitkilendirmeler yaparak kumul erozyonunu önleme çalışmaları yapıyoruz.

Kumluova / FETHİYE

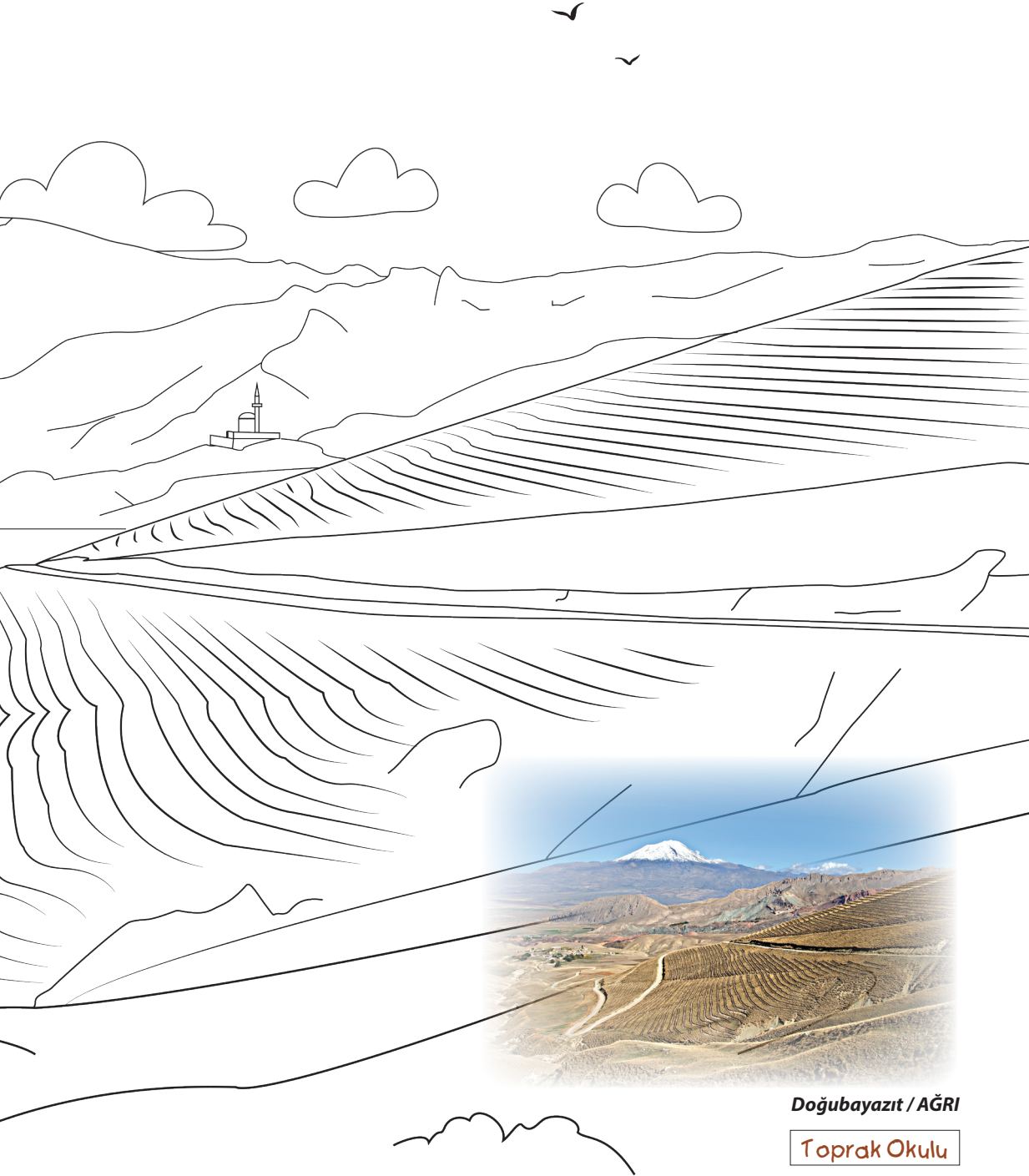
Toprak Okulu

36

Sel ve taşkınları önlemede, su toplama bölgesindeki bozulan tabii dengeyi yeniden tesis edecek tedbirler alıyoruz.

38

Topraklarımızın korunması ve erozyonun önlenmesi için hep birlikte mücadele etmeliyiz.

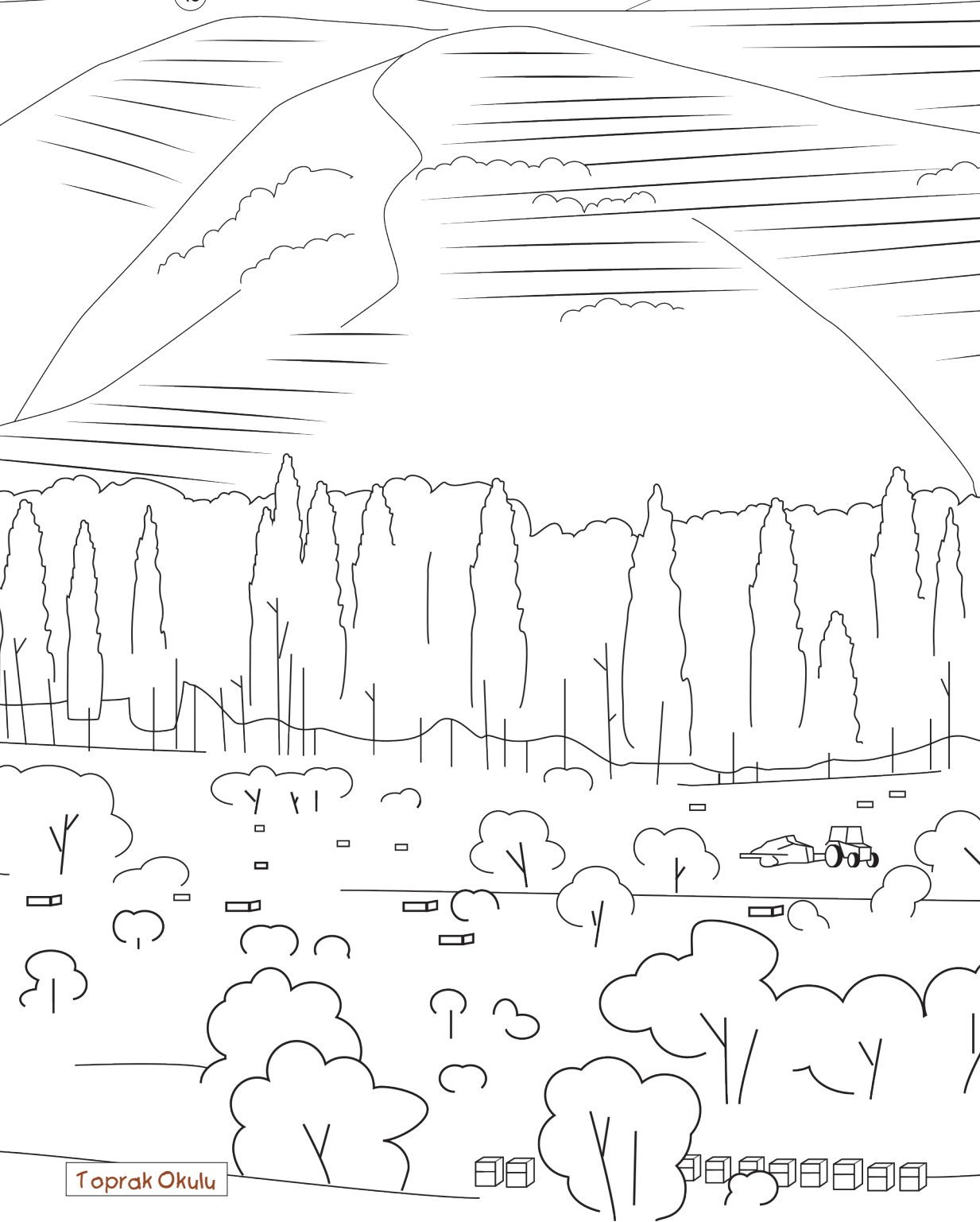

Tosya / KASTAMONU

Toprak Okulu

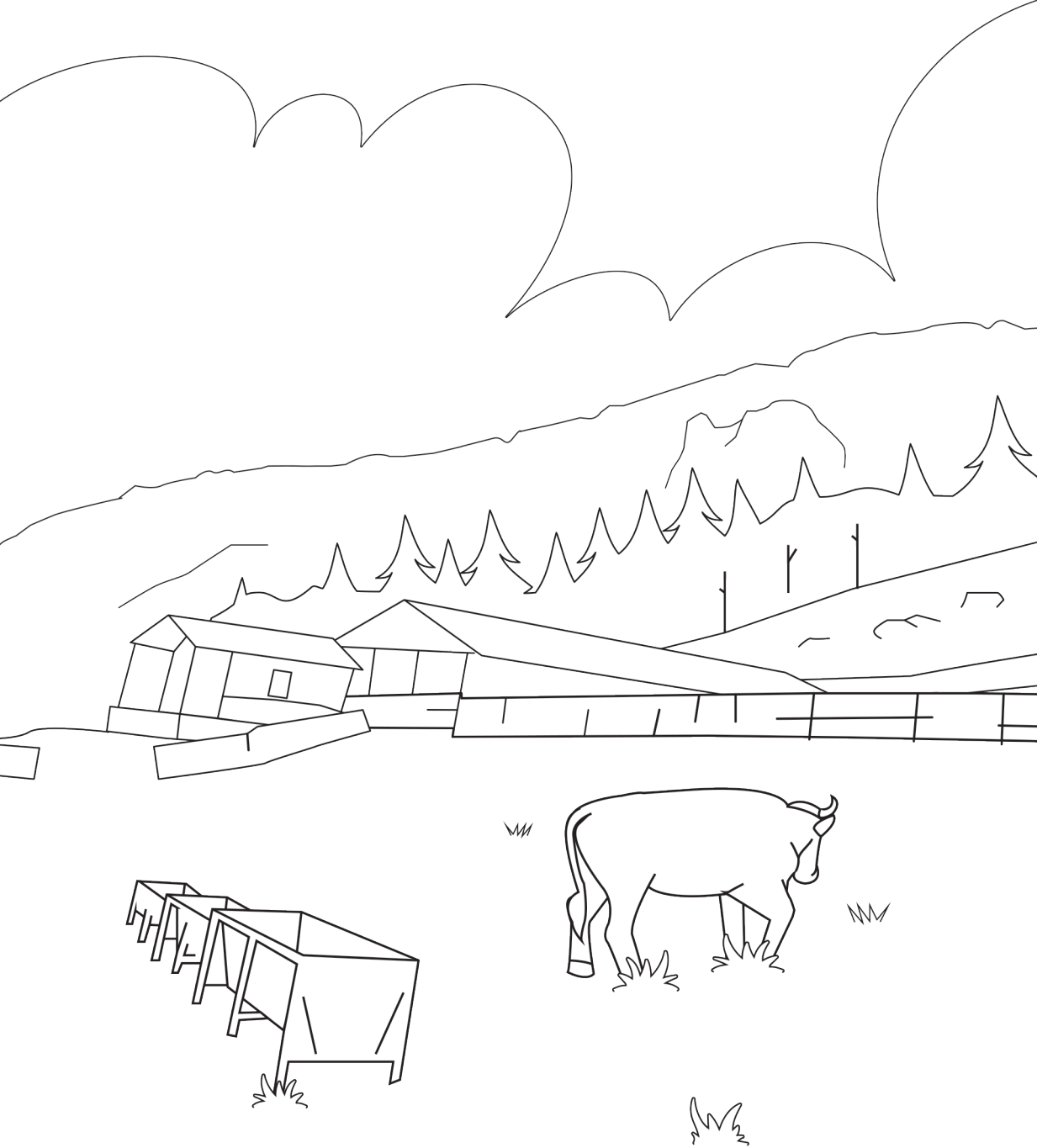

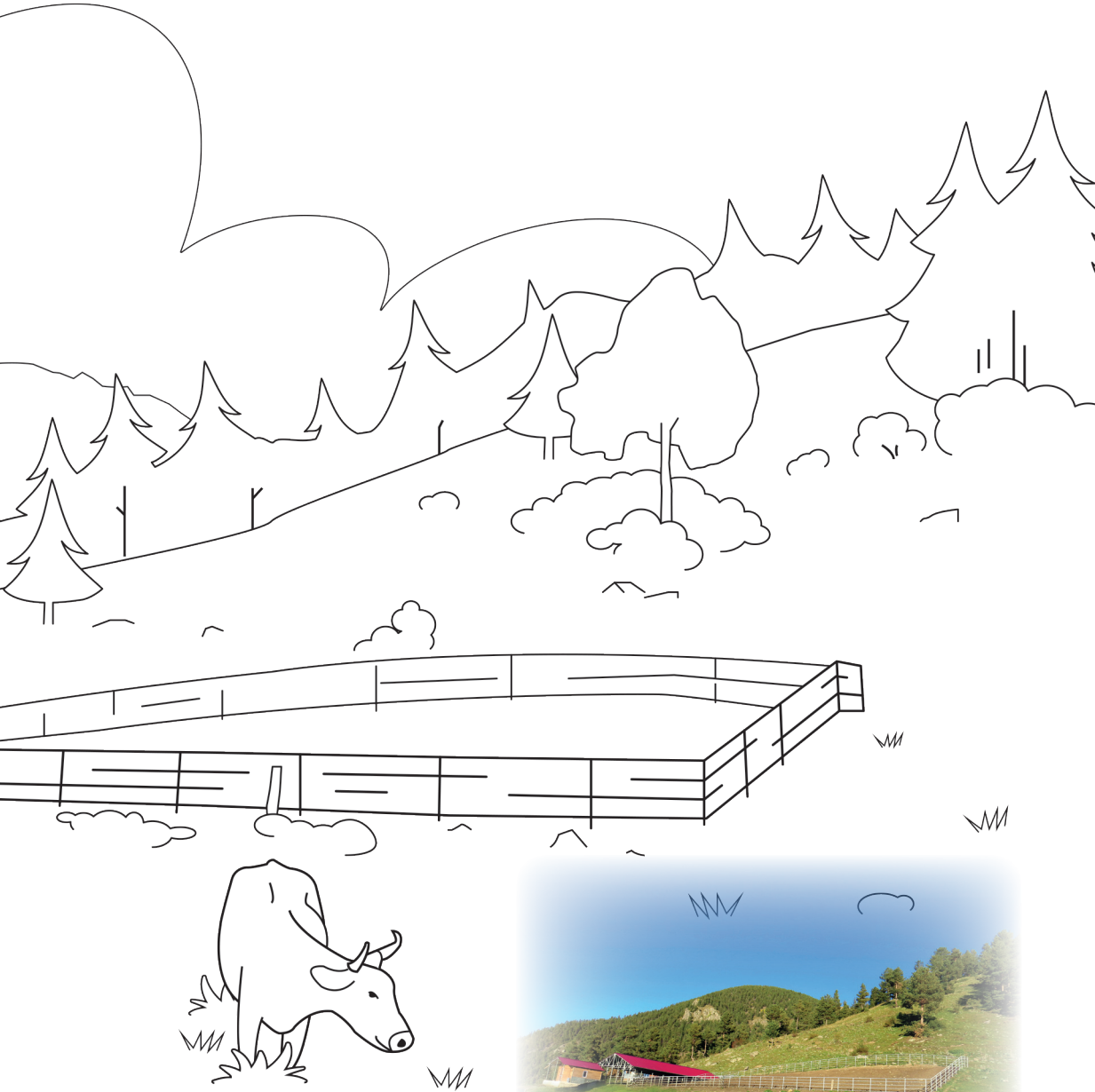
Sürdürülebilir arazi yönetimi ve iklim dostu tarım uygulamaları gerçekleştiriyoruz.

Havza rehabilitasyonu ile sosyal, kültürel ve ekonomik refahın geliştirilmesi için çalışmalar yapıyoruz.

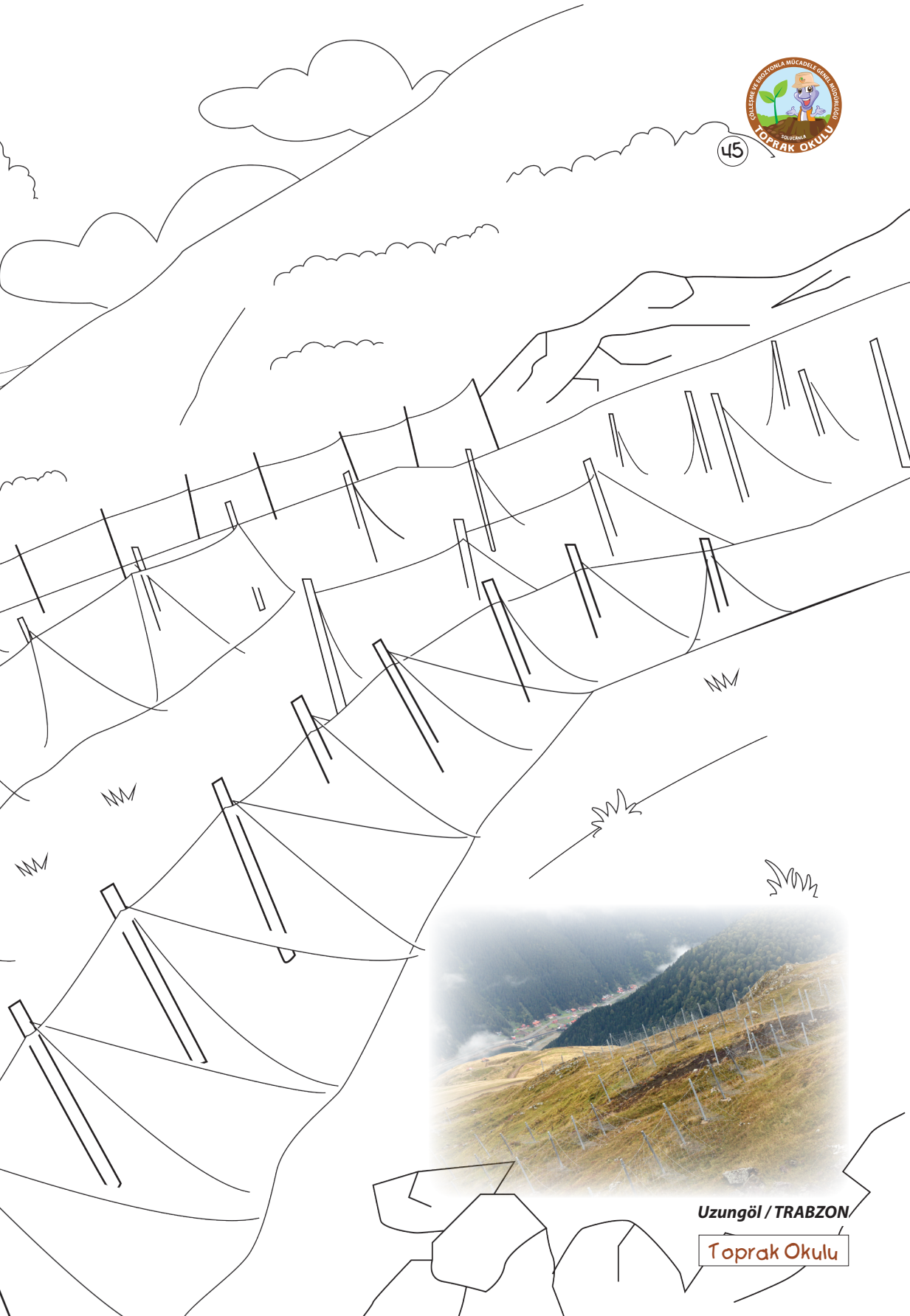

44

Çiğ afetlerinin sebebiyet verebileceği zararın en aza indirilmesi için çalışıyoruz.

Toprak Okulu

Uzungöl / TRABZON

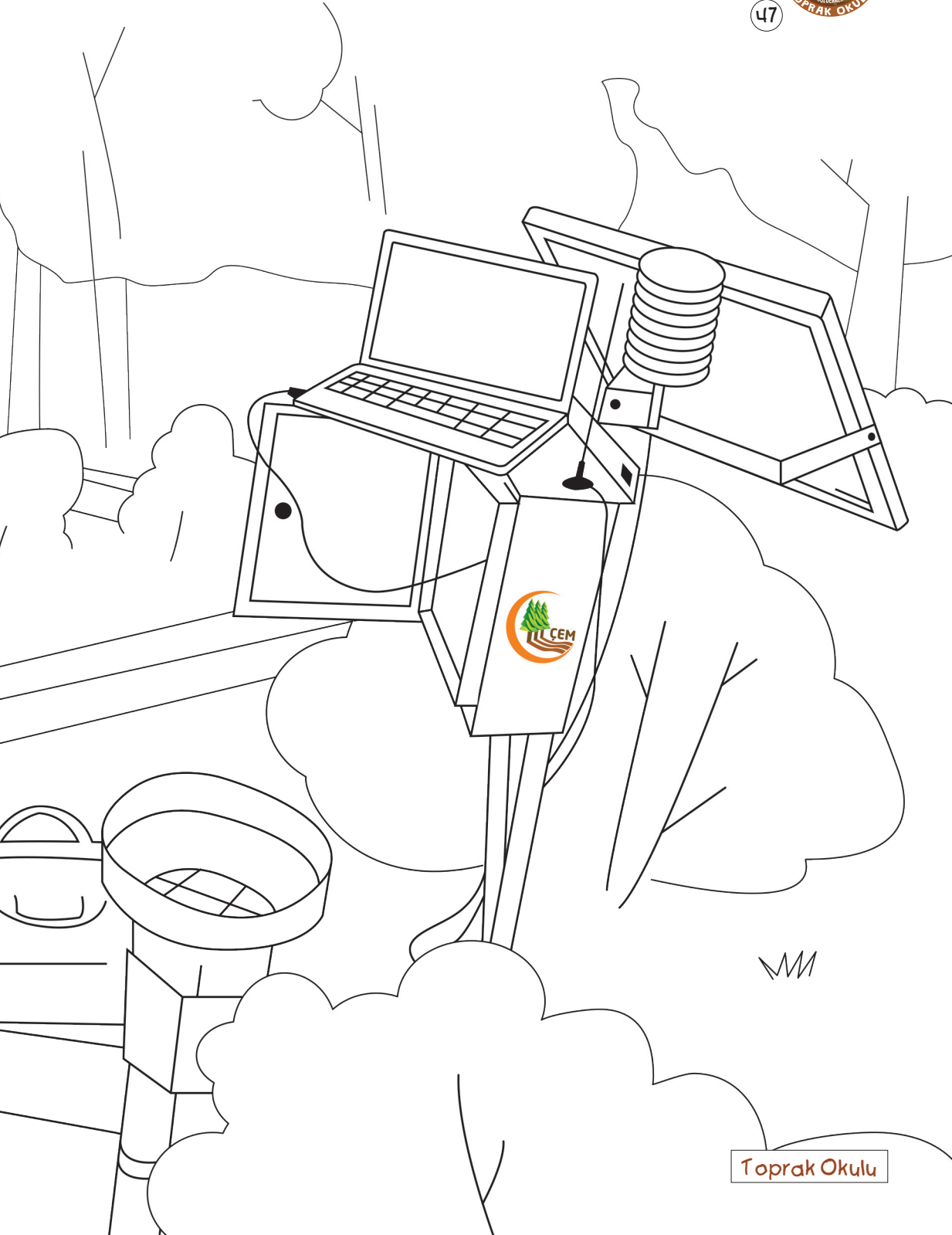
Toprak Okulu

Toprak kayıplarının tespiti ve erozyonun izlenmesi için araştırma ve geliştirme (AR-GE) projeleri gerçekleştiriyoruz.

Çamlıdere / ANKARA

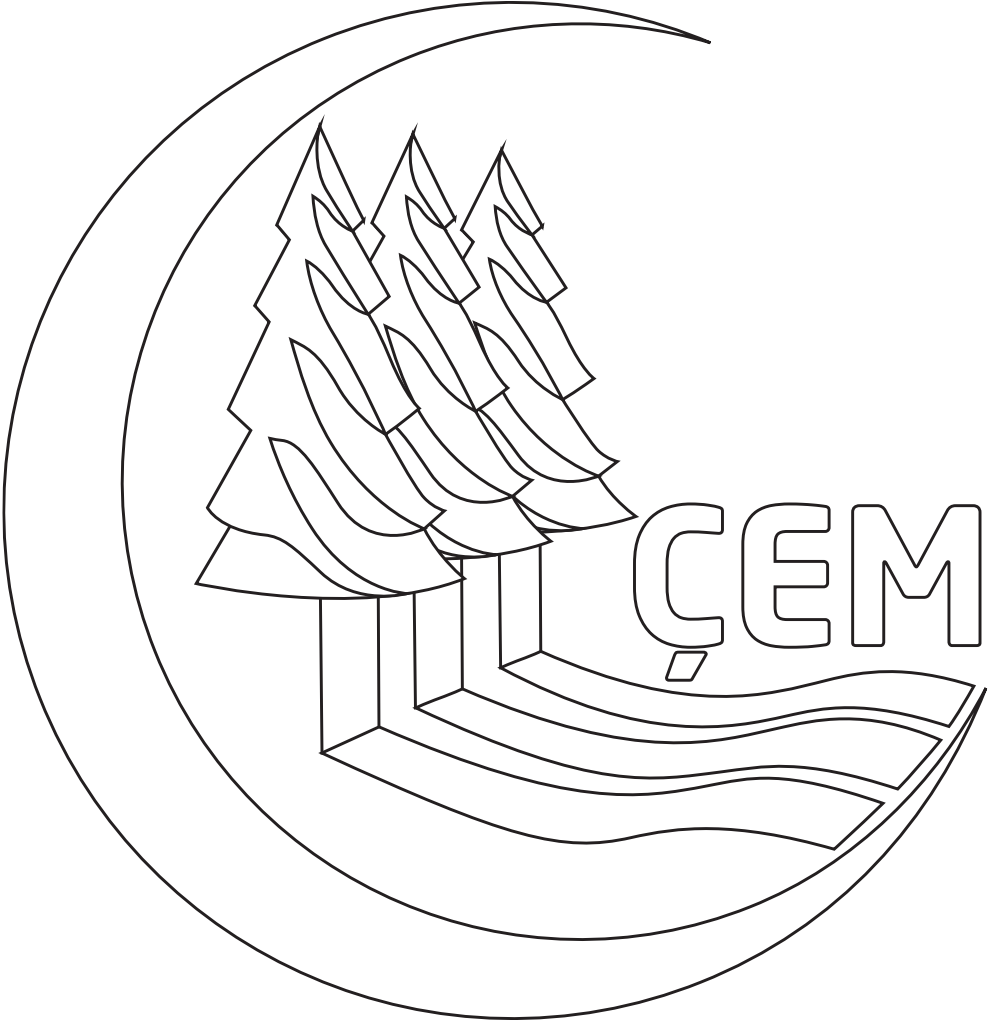
Toprak Okulu

48

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü (ÇEM)

Annecan

Babacan

Solucan

Ayşecan

SOLUCAN AİLESİ

Afacan

Bilgecan

Çiftçican

“Toprağı Korumak, Geleceği Korumaktır”

www.cem.csb.gov.tr

ISBN: 978-605-7599-91-9

Ankara, 2026